

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**De Vita Et Honestate Canonicoꝝ, Et Alioꝝ
Ecclesiasticoꝝ Specvlvm**

Langhe-Cruys, Johan

Duaci, 1587

Super residentia curam animarum habentium, & alioꝝ residere
debentium Pij Papæ quartibulla. cap.ix.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-63733](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-63733)

*Inferiores cu-
rati quoad
quomod. a
suis ecclesijs ab
esse possint.*

autem licentiam in scriptis, gratisque concedendam vobis bimestre tempus, nisi ex graui causa, non obtineat. Quod si per edictum citati etiam non personaliter, contumacia fuerint: liberum esse vultis Ordinarijs, per censuras ecclesiasticas, & sequestrationem & subtractionem, fructuum aliaque iuris remedia, etiam usque ad priuationem, compellere, nec executionem hanc, quolibet privilegio, licentia, familiaritate, exemptione, etiam ratione cuiuscumque beneficii, pactione, statuto, etiam iuramento vel quacunque auctoritate confirmato, consuetudine etiam immemorabili, quae potius corruptela censenda est, siue appellatione aut inhibitione, etiam in Romana curia, vel vigre Eugeniana constitutionis, suspendi posse. Postquam decretum illud sub Paulo 3° quam hoc ipsum in concilijs provincialibus, & Episcopalibus publicari iussit Synodus praecipit: cupit enim quae adeo ex pastorum curam, animarumque salute sunt, frequenter omnium oculis, mentibusque infigi, ut in posterum, Deo iuvante, nulla temporum iniuria, aut hominum obliuione, aut consuetudine aboleantur.

*a. c. diuina. de
privilegijs in
extranagant.
com.
b. scilicet. 6. cap. 10
et 2.*

*Super residentia curam animarum habentium, & alios
residere debentium Pij Papae quartae bulla.*

CAP. IX.

IN suprema ecclesia militantis specula, meritis licet insufficientibus, diuina dispositione constituti, curam animarum, non solum vigilantia nostra commissos dominicos greges: sed etiam singulorum pastorum suorum, etus intensa nostrae mentis acie collustrantes, studium diligentissimum, operam sedulam ad hoc omnino statuimus adhibere, ut quemadmodum operosum sacri concilij Tridentini progressum, felicemque exitum, Domino cooperante, praestitimus: ita sanctissima illius decreta, ipsorum praesertim, qui in Apostolica sollicitudinis parte vocati sunt, pastorum officia concernentia, non tepide, neque distanter exequamur. Sane licet in concilio praefato saluberrima fuerit ordinatione decretum, quod omnes & singuli venerabiles fratres nostri, Patriarchae, primates, Archiepiscopi, & Episcopi, & alij beneficiati, apud ecclesias suas residere teneantur: nonnulli tamen, quod non

ne animi nostri morore referimus, adeo sui gregumque
 quos olim deperditos, Saluator noster proprio sanguine
 redimere dignatus est, sibi creditorum obliui sunt, vt etiã
 nunc in alma Vrbe, vel alibi commorantes, & sacrosan-
 cta spiritualis matrimonij inter eos, suasque ecclesias so-
 lemniter contracti iura confundentes, sponfas suas in lon-
 ga quasi viduitate relictas, ac pradietas ecclesias quomo-
 docũque sibi concessas inuifere, & apud illas, vt probet
 & prouidos patresfamilias decet, relidere non curent, in
 perditionem animarum suarum, & subditorum suorum,
 ac perniciosum exemplum; & scandalum plurimorum
 nos hanc illorum contumaciam alicuius, etiam tempora-
 lis pœnæ metu si angendam, seu conuincendam esse cen-
 sentes motu proprio, & ex certa scientia nostra, ac de A-
 postolica potestatis plenitudine, omnibus & singulis pa-
 triarchis, primatibus, Archiepiscopis, & Episcopis, Præ-
 fatis, ac alijs quibuscumq; etiam quauis auctoritate, dig-
 nitate, gradu, vel præeminentia, præfulgētibus prædictas
 ecclesias in commendam vel administrationem, aut alio
 quouis nomine obtinentibus, & alijs quibuscumq; be-
 neficiatis curam animarum habētib; qui, iuxta decre-
 ti super residentia in consilio prædicto promulgati teno-
 rem^a, personalem in suis ecclesijs residentiam facere ten-
 entur, in virtute sanctæ obediētiæ, & vltra pœnas in di-
 cto decreto concilij contentas, etiam sub priuationis eo-
 rum à regimine, & administratione ecclesiarum suarum,
 ac alijs nostro & pro tempore existentis Romani Pon-
 tificis successores nostri arbitrio imponendis pœnis, di-
 strictè præcipiendo per Apostolica scripta mādamus, qua-
 tenus omni mora cessante in eiusdem suis ecclesijs, iuxta
 formam, & tenorem dicti concilij personaliter resideāt.
 Et nihilominus si quis mandato nostro huiusmodi, quod
 absit, non parere contigerit, ne etiam tales absentes meli-
 oris in hac parte conditionis, quàm ceteri in suis ecclesi-
 is residentes existant, hac nostra perpetuò valitura sancti-
 one per præsentēs statuimus, & ordinamus, quod de in-
 ceptis omnia & singula mobilia, immobilia, etiam in Vr-
 be vel eius districtu existentia, & se mouentia res & bo-
 na, iura & actiones cuiuscumq; qualitatis, quantitatis, &
 valoris, ac vbiicumq; locorum consistant ad Patriarchas,
 Primate

*a sess. 6. cap. 1.
 de reforma. cap.
 sess. 23. de refor.
 cap. 1.*

*Alia pœna, cul-
 traas quæ a
 concil. Triden.
 decret. sunt, cõ-
 trahuntur. s. pœ-
 residentes.*

Primates, Archiepiscopos, Episcopos, & alios quoscu- que, etiam quavis auctoritate, dignitate, gradu & pre- minentia præfulgentes, ecclesias prædictas in titulum commendam, siue administrationem, aut alio quouis modo mine obtinentes, & alios quoscumque beneficia os- ram animarum habentes, qui extra prædictas ecclesias, diocesces, etiam in Romana curia, aut alibi degentes, iuxta decretum, & formam concilij huiusmodi non de- dentes decesserint, pertinentia, & per illos suarum ecc- siarum, ac quorumcumque monasteriorum, prioratus præpositurarum, & aliorum beneficiorum ecclesiasti- rum, cum cura, & sine cura, secularium & regularium, quæ illi quomodolibet obtinuerint, ac fructuum, redditum, & proventuum ecclesiasticorum: necnon pensionum animarum sibi super similibus fructibus, redditibus & pro- uentibus reseruarum, & assignatarum occasione qua- sita, etiam si facultatem specialem de illis, aut eorum po- te testandi, & alias libere disponendi à nobis, & quibus- uis aliis Romanis Pontificibus, prædecessoribus, & suc- cessoribus nostris, etiam cum clausulis, quod facultas huiusmodi reuocari nequeant, alijsque irritantibus deci- tis obtinuerint, & in vim illarum literarum de super ec- clesiarum de rebus & bonis huiusmodi iam dispositis, tanquam spolia ad cameram Apostolicam legitime po- tineant, liceatque dilectis filiis moderno, & pro tempore existenti commissario nostro generali, & suis delegatis cameræ deputatis in euentum decessus huiusmodi, solus inuentarium super rebus, & bonis præfatis conficere, illaque prout de reliquis clericorum spolijs fieri solet, à dilecti filij nostri moderni, & pro tempore existents generalis thesaurarij manus redigere, dictæq; cameræ appo- care, cuiusvis licentia de super minime requisita. Ac le- cultates, & de super confectas literas prædictas etiã, mo- tu & scientia similibus, etiam in recompensam laborum, & obsequiorum, etiã nobis, & Ecclesiæ Romanæ, dictæ- que sedi impensorum, quomodolibet concessas, & etiam iteratis vicibus approbatas, illarum omniũ tenores præ- sentibus pro sufficienter expressis, & ad verbum insertis habentes in euentum obitus huiusmodi, etiam si in Ver- be, aut eius districtu, vel alibi extra suas ecclesias, vt præ-

Fructus & redditus bene- ficiorum in ab- sentia nõ legiti- sima percepti tanquam spo- lia camera a- postolica app- ricandi sunt.

fertur cōtigerit, ex nunc prout ex tunc, & è contra in die
 & contumaciae poenam eiusdem potestatis plenitudine,
 & tenore reuocamus, cassamus, & annullamus. Ac tã eos
 quàm earum prætenu quomodolibet et pro tempore con-
 dita, facta, testamenta, codicillos, legata, donationes, &
 alias dispositiones quascumque, etiam ad pia causas, vel in
 remunerationem seruitiorum, nulla, & inualida, nulliusq;
 roboris, vel momenti fore, neq; quicquam contra presen-
 tium tenorem suffragari. Et sic per quoscumque iudices, &
 commissarios quauis auctoritate fungentes, etiam sancti
 Romane Ecclesie Cardinales, in quauis instantia, sublata
 eis, & eorum cuiuslibet quauis aliter iudicandi, & interpre-
 tãdi facultate, iudicari, & definiri debere. Ac quicquid se-
 cus à quoquam quauis auctoritate scienter vel ignorãter
 attentari cōtigerit, irritum, & inane decernimus. Per hoc
 autem nostris, & Romanorum Pontificum predecessorũ
 nostrorum ordinationibus, reservationibus, & decretis,
 quo ad Prælatorum, & aliorum beneficiorum, etiam in
 suis ecclesijs, aut diocesisibus residentium, & ibi deceden-
 tium, quæ etiam ampliamus, & extendimus ad habentes
 ecclesias in vrbis districtu, ibique residentes, & deceden-
 tes, spolia camerae applicata Apostolica, hæcenus emana-
 tis, nullatenus præiudicare, neq; quicquam in eis alterare
 intendimus, sed ea in suo robore, vt antea, manere volu-
 mus, præterquam quò ad eos, qui in suis ecclesijs iuxta
 formam prædicti concilij residerint, & specialem licentiã
 testandi habuerint, hanc enim tantum saluam eis esse vo-
 lumus. Ita vt generalis licentiã testandi eis, quãquam re-
 sidentibus, minimè suffragetur, sed sola speciali, si quam
 habuerint, tueri se possint. Ceterum vt præceptum, man-
 datum, statutum, ordinatio, reuocatio, cassatio, decretum,
 & alia præmissa, presentisq; literæ, ad eorum, quorũ in-
 terest notitiam deducantur, nullusque possit aliquam illo-
 rum ignorantiam prætextare, vel excusationem allegare,
 sed illa perpetuò firma, & illibata permaneant, volu-
 mus, & mandamus, quod eadem presentes in basilicã
 Principis Apostolorum de Vrbe, & Cancellariæ nostræ
 valuis, ac acie Campi Floræ per aliquem ex cursoribus
 nostris affixæ, copia illarum ibi dimissa ab eã die omnes
 perinde ardeant, ac si illis personaliter intimatæ fuissent,
 non

*Ampliatia
 prædicta bula
 la.*

*Ad testandũ
 de residibus
 beneficiorũ ve-
 quãtur spe-
 ciali licentiã*

nō obstantibus præmissis, ac in fauorem curialium præ-
 rec. Sixtum 4. Leonem 10. Iulium 3. & quoscumque
 lios Rom. Pont. prædecessores nostros, ac etiam præ-
 editis, & approbatis, necnon alijs literis, constitutio-
 bus, & ordinationibus Apostolicis, cæterisque contra
 quibuscumque, Nulli ergo omnino hominum liceat hanc
 paginam nostri præcepti, mandati, statuti, ordinationis,
 reuocationis, cassationis, annulationis, decreti, amplia-
 tionis, extensionis, intentionis, & voluntatis infringere,
 vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc au-
 tare præsumperit, indignationem omnipotentis Dei,
 beatorum Petri & Pauli Apostolorum eius se noverit
 cursurum. Dat. Romæ apud sanctum Petrum anno
 incarnationis Dominicæ 1564. septimo Kal. Decem-
 bris Pontificatus nostri anno quinto.

*Super executione concilij Tridentini, & prædictæ bullæ
 quarti, & quinti constitutiones.*

CAP. X.

MOtu proprio &c. Cum tã per sacrosanctum œcu-
 menicum concilium Tridentinum, quàm etiam
 per nostras literas, siue bullas etiam desuper em-
 natas, & inter alias sub dat. Romæ apud sanctum Petrum
 anno incarnationis Dominicæ 1564. septimo kal. De-
 cemb. Pontificatus nostri anno quinto, mādatum sit om-
 nibus Episcopis, Archiepiscopis, & alijs, quibus animarum
 cura commissã est, oves suas agnoscere, pro eis sacrificia
 offerre, verbique diuini prædicatione, sacramentorum ad-
 ministracione, ac bonorum omnium exemplo pascere
 pauperum aliorumq; miserabilium personarum curã pa-
 ternam gerere, & signanter munera pastoralia, & eis di-
 ligenter incumbere, & assistere, aliaque facere, quæ in
 dicto sacro cōcilio, & in dictis nostris literis siue bullis con-
 tinentur. Quæ omnia nequaquam ab eis præstari, & ad-
 impleri possunt, cum gregibus suis non inuigilant, neque
 assistunt, sed mercenariorum more oves suas deserunt, &
 propterea debuissent, & deberent omnes, & singuli Epis-
 copi, Archiepiscopi, & alij in dignitatibus ecclesiasticis
 constituti, & præfecti, & quibus animarum cura existit,
 iuxta diuina præcepta, & prædicti œcumenici concilij, ac
 prædictæ

*Cum mandata
 sit pastoribus
 residentia.*